

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLYIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ABU RAYHON BERUNIY NOMIDAGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI**

**JAMOAT TRANSPORTIDA TASHISHNI TASHKIL ETISH VA
BOSHQARISH**

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 - Xizmatlar sohasi
Ta'lim sohasi: 1040000 - Transport xizmatlari
Bakalavriat yo'nalishi: 61040100 – Transport logistikasi (avtomobil transporti)
61040100 – Transport logistikasi (avtomobil transporti) (sirtqi)

Urganch – 2025 y.

“28” 06 Mazkur o'quv dastur Urganch davlat universiteti kengashining 2025 - yil
dagi // -sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.

O'quv ishlari bo'yicha prorektor S.U.Xodjaniyazov

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i: G'R. Matlatipov

Mazkur o'quv dastur “Texnika” fakulteti kengashining 2025-yil
“26” 06 dagi yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya
etilgan. (2-sonli bayonnom).

Texnika fakulteti

dekani:

M.Q.Qurbanov

Mazkur o'quv dastur “Transport tizimlari” kafedrasining 2025-yil “23” 06
dagi yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlash uchun tavsiya etilgan (2-sonli
bayonnom). Dastur tuzishda dunyoning Top-300 lik universitetlari ro'yxatiga
kirgan Massachusetts Texnologiya Instituti (MIT) ning “Ta'minot zanjiri
boshqaruvi” fanining dasturiga asoslanildi.

Transport tizimlari

kafedrasi mudiri:

S. Madaminov

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar
JTTTEB512	2025-2026	5,6,7	12 (4+3+5)
Fan/modul turi	Ta'lim tili		
Majburiy	O'zbek		
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. JTTEB	5 semestr 60 6 semestr 90 6 semestr 60	150	360
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - 61040100 – “Transport logistikasi (avtomobil transporti)” yo'nalishi bo'yicha ta'lim olayotgan talabalarga jamoat transportida yo'lovchi tashishni tashkillostirish bo'yicha amaliy hamda nazariy ko'nikmalarga ega bo'ldirish va shuningdek jamoat transportida fuqarolarga effektiv xizmat ko'rsatib aholini transportga bo'lgan ehtiyojini qondirishdan iboratdir. Fanning vazifasi – aholining transportga bo'lgan ehtiyojini qondirish, shu bilan birga qatnov vaqtini qisqartirish, avtobuslar harakatining muntazamligini ta'minlash va xarakat xafsizligini kafolatlashdan iboratdir. Ulardan asosiy qayidagilardir: - qatnovchi avtobuslarning jadvalga muvofiq harakatlanishi, yo'lovchi tashish xavfsizligi; - harakatlanuvchi tarkibdan umumli foydalanish, ya'ni rejani bajarish, haydovchilar ishini oqilona tashkil etish. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 5-semestr uchun Yo'lovchilar tashish jamoat transporti. Yo'lovchilar tashish jamoat transporti. Yo'lovchilarni tashish texnologiyalari Yo'lovchi avtomobil transporti vositalari tasnifi Yo'lovchi avtomobil transporti vositalari tasnifi Avtomobilning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari Avtomobilning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari Avtomobilning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari		

Avtobus yo'nalishlari tasnifi
 Avtobus yo'nalishlari tasnifi
 Yo'lovchi transporti tizimining davlat boshqaruvi
 Yo'lovchi transporti korxonalari, ulardagi lavozimlar va ish yuritish xujjatlari
 Yo'lovchi transporti korxonalari, ulardagi lavozimlar va ish yuritish xujjatlari
 Jamoat transportida tashishni boshqarish
 Jamoat transportida tashishni boshqarish
 Avtomobil transportida yo'lovchilar va bagajni tashish
 Avtobuslarda yo'lovchilar tashish xavfsizligini ta'minlash.
 Yo'lovchilar avtovokzallari va avtostansiyalari
 Transport vositalari va bekatlarning jihozlanishi.
 Yengil avtomobil-taksilarda yo'lovchilarni tashish.
 Yo'lovchi tashuvchi avtotransport korxonalari faoliyati va uni tashkil etish.
 Jamoat transporti tasnifi va yo'nalishlar tuzilmasi
 Jamoat transportini modellashtirish va takomillashtirish
 Jamoat transportida axborot texnologiyalarini qo'llash
 Jamoat transporti tasnifi va yo'nalishlar tuzilmasi.
 Yo'lovchilarni tashishga ehtiyoj
 Yo'lovchilarni tashishga ehtiyoj
 Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashishni tashkil etish
 Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashishni tashkil etish
 Avtobuslar harakat jadvallari
 Avtobuslar harakat jadvallari
 Haydovchilar va chiptachilar mehnatini tashkil etish
 Haydovchilar va chiptachilar mehnatini tashkil etish
 Yengil avtomobil-taksilar ishini tashkil etish
 Yengil avtomobil-taksilar ishini tashkil etish
 Aholini transport bilan ta'minlanganligi
 Yo'lovchilarni shahar, shahar atrofi va shaharlararo tashishlar
 Avtomobil transportida tadbirkorlik faoliyatini litsenziyalash. Yo'nalishlarda
 yo'lovchilar tashish uchun ochiq tenderlar tashkil etish.
 Avtomobil transportida tadbirkorlik faoliyatini litsenziyalash. Yo'nalishlarda
 yo'lovchilar tashish uchun ochiq tenderlar tashkil etish.
 Yo'lovchilarni xalqaro tashish
 Yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifati
 Yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifati
 Yo'lovchi transporti imtiyozli harakatini tashkil etish
 Yo'lovchi transporti imtiyozli harakatini tashkil etish

Transport vositalari va bekatlarning jihozlanishi
 Transport vositalari va bekatlarning jihozlanishi
 Yo'l haqi, bagajlarni tashish tizimi
 Yo'l haqi, bagajlarni tashish tizimi
 Yo'lovchilar avtovokzallari va avtostansiyalari
 Transport o'tish bog'larnalari
 Transport o'tish bog'larnalari
 Yo'lovchilar tashish nazorati va hisobi
III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar
5-semestr uchun
 Yo'lovchilar tashish jamoat transporti.
 Yo'lovchilar tashish jamoat transporti.
 Yo'lovchilarni tashish texnologiyalari
 Yo'lovchi avtomobil transporti vositalari tasnifi
 Yo'lovchi avtomobil transporti vositalari tasnifi
 Avtomobillarning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari
 Avtomobillarning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari
 Avtomobillarning texnik-ekspluatatsion sifatlari va ko'rsatkichlari
 Avtobus yo'nalishlari tasnifi
 Avtobus yo'nalishlari tasnifi
 Yo'lovchi transporti tizimining davlat boshqaruvi
 Yo'lovchi transporti korxonalari, ulardagi lavozimlar va ish yuritish xujjatlari
 Yo'lovchi transporti korxonalari, ulardagi lavozimlar va ish yuritish xujjatlari
 Jamoat transportida tashishni boshqarish
 Jamoat transportida tashishni boshqarish
 6-semestr uchun
 Yo'lovchilarni tashishga ehtiyoj
 Yo'lovchilarni tashishga ehtiyoj
 Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashishni tashkil etish
 Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashishni tashkil etish
 Avtobuslar harakat jadvallari
 Avtobuslar harakat jadvallari
 Haydovchilar va chiptachilar mehnatini tashkil etish

Haydovchilar va chiptachilar mehnatini tashkil etish

Yengil avtomobil-taksilar ishini tashkil etish

Yengil avtomobil-taksilar ishini tashkil etish

Aholini transport bilan ta'minlanganligi

Yo'lovchilarni shahar, shahar atrofi va shaharlararo tashishlar

Yo'lovchilarni shahar, shahar atrofi va shaharlararo tashishlar

Sayohat-ekskursiya, maxsus va bir martalik buyurtmalar bo'yicha tashishlar. Bolalarni tashish

Sayohat-ekskursiya, maxsus va bir martalik buyurtmalar bo'yicha tashishlar. Bolalarni tashish

7-semestr uchun

Avtomobil transportida tadbirkorlik faoliyatini litsenziyalash. Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashish uchun ochiq tenderlar tashkil etish.

Avtomobil transportida tadbirkorlik faoliyatini litsenziyalash. Yo'nalishlarda yo'lovchilar tashish uchun ochiq tenderlar tashkil etish.

Yo'lovchilarni xalqaro tashish

Yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifati

Yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifati

Yo'lovchi transporti imtiyozli harakatini tashkil etish

Yo'lovchi transporti imtiyozli harakatini tashkil etish

Transport vositalari va bekatlarning jihozlanishi

Transport vositalari va bekatlarning jihozlanishi

Yo'l haqi, bagajlarni tashish tizimi

Yo'l haqi, bagajlarni tashish tizimi

Yo'lovchilar avtovokzallari va avtostansiyalari

Transport o'tish bog'larni

Transport o'tish bog'larni

Yo'lovchilar tashish nazorati va hisobi

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur.

Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Ushbu fanda laboratoriya mashg'ulotlari o'tkazish ko'zda tutilmagan.

V. Kurs loyihasini tashkil etish bo'yicha ko'rsatmalar

Ushbu fandan kurs loyihasi bajarish ko'zda tutilmagan.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Bo'lajak mutaxassisning mustaqil ishini tashkil etishda ularning akademik o'zlashtirish darajasi va qobiliyatini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:

- fanning ayrim mavzularini o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish, o'quv manbalari bilan ishlash;
- amaliy mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rib kelish;
- ma'lum mavzu bo'yicha taqdimot tayyorlash va taqdimot qilish;
- bitiruv malakaviy ishi uchun zarur materiallar to'plash;
- hisob-kitob va grafik ishlarini bajarish;
- amaliyotdagi mavjud muammoning yechimini topish, test, munozarali savollar va topshiriqlar tayyorlash;
- tezis, maqola va taqdimotlar tayyorlash;
- amaliy mazmundagi nostaqat masalarni yechish va ijodiy ishlash va boshqalar.

Bo'lajak mutaxassislariga qaysi turdagi topshiriqlarning berilishi kafedra tomonidan belgilanadi. Topshiriqlar puxta o'ylab ishlab chiqilgan va ma'lum maqsadga yo'naltirilgan bo'lib, bo'lajak mutaxassislarning auditoriya mashg'ulotlarida olgan bilimlarini mustahkamlash, chuqurlashtirish, kengaytirish va to'ldirishga xizmat qilishi lozim.

Mustaqil ishlarning yo'nalishlari quyidagicha bo'lishi tavsiya etiladi:

1. Jamoat transportining umumiy tasnifi va viloyatimizda tutgan o'rni haqida statistik tahliliy ma'lumot bering.
2. Shahar atrofi yo'nalishlari avtostansiyalarida yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish
3. Yo'lovchilarni tashuvchi jamoat transport turlari qanday?
4. Jamoat transportining mazmuni va amaliy ahamiyati qanday?
5. Ichki shahar va shaharlararo yo'nalishlar bo'yicha ta'riflar qanday tuziladi va qanday formula bo'yicha?
6. Avtomobil yo'llarida avtobus bekatlariga qo'yiladigan umumiy texnik talablar.
7. Yo'lovchilarni tashish xizmati sifat parametrlari qanday?
8. Shahar atrofi yo'nalishlari avtostansiyalarida yo'lovchilarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish
9. Jamoat transporti tasnifi va yo'nalishlar tuzilmasi
10. Yurtimizda yo'lovchi tashish va yo'lovchi avlanmasi holati qanday?
11. Harakat jadvalini tuzishning tayyorlov bosqichida qanday ishlar amalga oshiriladi?
12. Avtobus bekatlari to'xtash joylarini aniqlash va optimallashtirish

<p>13. Avtobus bekatlarini joylashtirish talablari qanday?</p> <p>14. Yo'nalishlar bo'yicha yo'lovchi tashish tengsizligi koeffitsienti qanday aniqlanadi?</p> <p>15. Avtobuslar harakatini GPS tizimi orqali nazorat qilish va boshqarish. Avtobuslar harakat muntazamligi.</p> <p>16. Jamoat transportini rivojlantirishning zamonaviy bosqichi qanday xususiyatlarga ega?</p> <p>17. Transport oqimlarini o'chash usullari qanday amalga oshiriladi?</p> <p>18. Haydovchilarning dam olish va ish vaqtlarini tashkil etish qanday amalga oshiriladi?</p> <p>19. I-III toifadagi avtomobil yo'llarida jamoat transporti vositalarining to'xtash elementlariga nimalar kiradi?</p> <p>20. Avtobus bekatlarini loyihalashda kengaytirish (cho'ntak)ning ahamiyatini tahlil qiling.</p> <p>21. Maxsus va turistik-ekskursion tashishlarni tashkil etish.</p> <p>22. Shaharlararo yo'nalishlarda avtobuslar ishini tashkil etish</p> <p>23. Harakatlar jadvalini ishlab chiqishda qanday omillarga alohida e'tibor beriladi?</p> <p>24. Jamoat transportida yo'lovchi tashish oqimini hisoblash usullari qanday?</p> <p>25. Avtomobil yo'llari bo'ylab avtobus bekatlarining dizayn turlarini taqdim eting.</p> <p>26. Ichki shahar va shaharlararo yo'nalishlar bo'yicha tariflar qanday shakllantiriladi va qanday formula bo'yicha aniqlanadi?</p> <p>27. Avtobuslar va taksilar ishining samaradorligini oshirish yo'llari.</p> <p>28. Avtobuslar harakat muntazamligi va uni saqlash usullari</p> <p>29. Avtomobillarning texnik-ekspluatatsion sifatleri va ularga qo'yiladigan talablar</p> <p>30. Avtobuslarning yo'nalish va ish vaqtlari. Yo'lovchining o'rtacha qatnov masofasini aniqlash.</p> <p>Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan ilmiy loyiha, xulosalash, darajali testlar, glossariy, tarqatma materiallar, taqdimot tayyorlash xamda ilmiy tezis va maqola yozish, shuningdek, mustaqil ta'lim mavzusi yuzasidan "Keys-Study", "SWOT" larni guruhlariga bo'lingan holda bajarish tavsiya etiladi.</p>	<p>3</p> <p>VII. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avtomobilda yo'lovchilarni tashish qoidalarini; • umumiy foydalanishdagi yo'lovchi transport vositalarining turlarini; • aholi harakatchanligining o'sishini belgilovchi omillarni; • yo'lovchilar oqimi, shaharning yo'nalishlar tarmog'ini shakllantirish tamoyillarini; • marshrutlarni tasniflashni, transport marshrutlarini tekshirishni, marshrut bo'yicha yo'lovchi tashishni tashkil etishni, marshrut pasportini; avtobuslarning tasnifini; <p>avtobuslardan foydalanishning texnik va ekspluatatsion ko'rsatkichlarini;</p>
---	--

<p>4.</p> <p>VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys studylar; • amaliy mashg'ulotlar, tezkor savol-javoblar, mantiqiy fikrlash • individual topshiriqlar; • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. 	<p>5.</p> <p>IX. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil muvohada yuritish, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ismi yoki test(30 ta) ni topshirish.</p>
<p>6.</p> <p>ASOSIY ADABIYOTLAR.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. A. Xo'jaev-Avtomobillarda yuk va passajirlarni tashish asoslari T.: "O'zbekiston", 2002, 240 bet. 2. I. V. Spirin. Organizatsiya i upravlenie passajirskix avtomobilnix perevozok. M.: ACADEMA, 2003 3. K. M. Nazarov, A. A. Nazarov, X. A. Mirgiyazov. Organizatsiya passajirskix avtomobilnix perevozok. Toshkent, 2012, 147 str. 	<p>QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mun V.S. «Passajirskie avtomobilnye perevozki». T.: «Ukituvchi», 1990 2. N. Z. Arifjanova, M.F. Yoqubov. Avtomobillarda yuk va passajirlarni tashish asoslari (masalalar to'plami). T.: Fan, 2007 3. A. I. Paliy i Z. V. Polovinsnikova. Avtomobilnye perevozki (zadachnik) M.: «Transport», 1982
<p>7.</p> <p>Axborot manbalari</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali. 2. http://www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. http://www.standart.uz – "O'zbekiston texnik jihatdan tartibga solish" agentligi rasmiy sayti. 4. http://www.nim.uz – O'zbekiston milliy metrologiya institute rasmiy sayti. <p>http://www.ziyounet.uz – Ta'lim portali.</p>	<p>8.</p> <p>Fan/modul uchun mas'ulalar:</p> <p>R.I. Ismoilov - UrDU, "Transport tizimlari" kafedrasida o'qituvchisi</p>
<p>9.</p> <p>Taqrizchilar:</p> <p>T.O.Almatajev - AndMI, «Avtomobilsozlik» kafedrasida professori t.f.n, dots.</p>	<p>7.</p> <p>Fan dasturi Urganch davlat universiteti kengashining 2025 yil 28.06 dagi // -sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan.</p>